

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

**PREDSJEDNIŠTVA BIH
ZA 2009. GODINU**

Broj: 01-02-08-16-1-847/10

Sarajevo, maj 2010. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Budžet	7
5.	Izvršenje budžeta - tekući izdaci	7
6.	Uredi oficira za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu	8
7.	Informacioni sistem	8
III	KORESPONDENCIJA	9

Prilozi:

Tabela 1. Analiza odobrenog i izvršenog budžeta za 2009. godinu

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Predsjedništva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Predsjedništvo) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31.12. 2009. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Predsjedništva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH broj: 01-st4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvata: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Predsjedništva sa važećom zakonskom regulativom.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te da je poslovanje usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizionih dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za mišljenje revizora.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Predsjedništva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan i u skladu su sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Predsjedništva u toku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Kao što je navedeno u tački 5. Izvještaja, uočene su slabosti sistema internih kontrola kada su u pitanju isplate sredstava na pojedinim budžetskim pozicijama.
- Kao što je navedeno u tački 6. Izvještaja, uočeni su nedostaci u pogledu funkcionalnosti IT sistema.

Sarajevo, 18.05.2010. godine

Zamjenica generalnog revizora

Božana Trninić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Predsjedništvo u okviru svojih ovlaštenja radi u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini i njegovim aneksima i zakonima Bosne i Hercegovine. Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Predsjedništvo je između ostalog nadležno za:

- vođenje vanjske politike BiH,
- imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH,
- zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama,
- vođenje pregovora o sklapanju međunarodnih ugovora BiH,
- izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine BiH,
- obavljanje i drugih funkcija potrebnih za izvršavanje njegovih dužnosti.

Poslovi Predsjedništva obavljaju se u Sekretarijatu Predsjedništva i tri kabineta članova Predsjedništva. Predsjedništvom rukovode članovi Predsjedništva (tri člana iz reda tri konstitutivna naroda). Prema Poslovniku o radu Predsjedništva, Sekretarijat je osnovan da osigura stručnu, administrativnu i tehničku podršku članovima Predsjedništva tokom obavljanja njihovih kolektivnih i individualnih dužnosti. Generalni sekretar je nadležan za rukovođenje Sekretarijatom i za svoj rad odgovara članovima Predsjedništva. Šef kabineta zadužen je za upravljanje kabinetom i za svoj rad odgovara članu Predsjedništva. U okviru budžeta Predsjedništva su planirana sredstva za rad tri ureda oficira za vezu u Hagu, za koje Sekretarijat Predsjedništva obavlja dio finansijskih poslova (evidentiranje kroz sistem ISFU i prenos sredstava na račun domicilne banke u Hagu preko Ministarstva finansija i trezora BiH).

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je reviziju poslovanja Predsjedništva za 2008. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvještaju i Predsjedništvu je sugerisano da ih razmotri te da preduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Predsjedništvo je u propisanom roku od 60 dana, u skladu sa odredbama člana 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u Izvještaju o reviziji za 2008. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2008. godinu, Pismu rukovodstvu za 2009. godinu, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja uočenih nepravilnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

- Usvojen je detaljan plan nabavki kojim su predviđene sve nabavke kako kapitalne tako i tekuće, sa procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka;

- Doneseno je Uputstvo o nadležnostima u postupku provođenja javnih nabavki kojim su definisana zaduženja i ovlaštenja u procesu javnih nabavki;
- Donesena je Odluka Predsjedništva o stavljanju van snage Odluke generalnog sekretara o odobrenju za stalno korištenje službenih automobila i obustavi naknada za prevoz na posao i sa posla u Sekretarijatu Predsjedništva i kabinetima članova Predsjedništva;
- U skladu sa dokumentom *Analiza primjene Pravilnika o upotrebi službenih vozila i stanja voznog parka u Predsjedništvu BiH*, a u cilju obnove voznog parka Predsjedništva, izvršena je prodaja starih vozila putem licitacije.

Realizacija preporuka u toku:

- Aktivnosti na donošenju novih i dogradnji postojećih internih akata (npr. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnika o upotrebi službenih vozila), kao i aktivnosti na implementaciji Pravilnika o internoj kontroli i reviziji;
- Aktivnosti na unapređenju sistema internih kontrola kod praćenja i evidentiranja putnih troškova te pravdanja putnih naloga (npr. nalozi se uredno popunjavaju, popunjene putne naloge za vozila odobravaju odgovorna lica);
- Poduzimaju se određene aktivnosti na unapređenju sistema javnih nabavki iako još uvijek postoje određene slabosti ovog sistema;
- Aktivnosti na unapređenju evidentiranja i arhiviranja finansijske dokumentacije sva tri Ureda oficira za vezu.

Nerealizovane preporuke:

- Stanje informacionog sistema u Predsjedništvu nije promijenjeno u odnosu na prethodne godine.

3. Sistem internih kontrola¹

Sistem internih kontrola koji definiše pitanje raspolaganja i evidentiranja imovine, kreiranje jasnih i preciznih pravila i procedura potrošnje za značajnije troškove, procedure izvještavanja itd., po mišljenju revizije nije u cijelosti kreiran u skladu sa COSO modelom i Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH. Ovdje prije svega mislimo na plan rada Sekretarijata Predsjedništva (nije usvojen za 2009. godinu) te sporost u donošenju novog ili izmjeni važećeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. Obzirom da Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji predstavlja važnu komponentu internih kontrola odnosno kontrolnog okruženja, smatramo da bi donošenje novog pravilnika trebalo okončati u što skorije vrijeme.

Revizija je uočila da je, u pogledu finansijskog poslovanja odnosno korištenja budžetskih sredstava, ostvaren određeni napredak u odnosu na prethodni period, međutim ponovo su utvrđene određene slabosti u provođenju procedura javnih nabavki

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodioci i ostali zaposleni sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskih izvještaja i 3) usklađenost sa primjenjivim zakonima i propisima.

te u nedovoljno efikasnom nadzoru nad praćenjem izvršenja budžeta pojedinih kategorija troškova (npr. troškova telefona).

Preporučujemo dodatno jačanje sistema internih kontrola u skladu sa "COSO" modelom i Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH, a sve u cilju racionalnog raspolaganja javnim sredstvima.

4. Budžet

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, Predsjedništvu su odobrena budžetska sredstva u iznosu 9.390.000 KM. Budžet Predsjedništva je, na osnovu Mjera uštede u budžetu institucija Bosne i Hercegovine, umanjen na poziciji tekućih izdataka za 396.295 KM tako da je Predsjedništvu konačno odobren budžet u ukupnom iznosu 8.993.705 KM.

Budžet Predsjedništva je izvršen u iznosu 7.817.128 KM ili 87% odobrenog budžeta. Predsjedništvo je tokom 2009. godine izvršilo jednu promjenu strukture rashoda u ukupnom iznosu 267.722 KM koju je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, a uzrokovana je nedostatkom sredstava za pojedine budžetske pozicije (putni troškovi, izdaci telefonskih i poštanskih usluga, izdaci za tekuće održavanje, i ugovorene i druge posebne usluge). Analizom izvršenja budžeta ustanovili smo da su postojala odstupanja odobrenog i izvršenog budžeta te da je budžet Predsjedništva ostvaren za 1.176.577 KM manje od odobrenog. Procent realizacije budžeta na stavci kapitalni izdaci iznosi 92% dok je procent realizacije na stavci tekući izdaci 87%. Izvršenje budžeta po vrsti rashoda prikazano je u Tabeli 1 - Analiza odobrenog i izvršenog budžeta za 2009. godinu u prilogu Izvještaja.

Preporuka: Sugerišemo nastavak aktivnosti na unapređenju ovog procesa, obzirom da realno i optimalno planiranje osigurava optimalan budžet za efikasno upravljanje i ostvarivanje svih zadataka koji proizilaze iz zakonom definisanih nadležnosti Predsjedništva.

5. Izvršenje budžeta – tekući izdaci

Neto plate i naknade: Pojedininim zaposlenima u Predsjedništvu isplaćena je naknada plate po više osnova (prekovremeni rad, rad u neradne dane, rad nedjeljom i u vrijeme državnih praznika), što nije u skladu sa članom 6. stav (1) Odluke (VM br. 234/08).

Preporučujemo Predsjedništvu da izvrši analizu isplaćenih novčanih naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane i rad nedjeljom i u dane državnih praznika tokom 2009. godine u skladu sa navedenom Odlukom. Nadalje, mišljenja smo da bi zahtjeve za naknadu prekovremenog rada, rada u neradne dane i rada nedjeljom i u dane državnih praznika, trebalo dopunjavati detaljnim izvještajima o obavljenom poslu (priroda obavljenog posla, razlog prekovremenog rada, i sl.).

Troškovi mobilnih telefona: Iako su troškovi mobilnih telefona smanjeni u odnosu na raniji period, još uvijek veliki broj zaposlenih ima pravo na naknadu troškova. Utvrđeno je da se u pojedinim slučajevima troškovi pravdaju računima za nabavku prepaid kartica što po našem mišljenju otežava efikasnu kontrolu. *Predsjedništvo treba preispitati postojeće odluke za naknadu troškova mobilnih telefona i utvrditi stvarnu potrebu naknade ovih troškova, uzimajući u obzir vrstu posla.*

Putni troškovi: Tokom 2009. godine u pojedinim slučajevima korištene su usluge avio prijevoza na osnovu zaključivanja ugovora sa Vazduhoplovnim servisom Republike Srpske za potrebe prijevoza u zemlji i inostranstvu prilikom odlaska u radne posjete. Ukupno ostvareni troškovi po ovom osnovu iznosili su oko 51.500 KM i isti su obuhvatali troškove dnevnica za pilota i kopilota, troškove aerodromskih taksi i troškove goriva. Za korištenje navedenih usluga prijevoza dato nam je obrazloženje da se radi o angažovanju aviona na nekomercijalnoj osnovi pod izuzetno povoljnim uslovima (kalkulacija troška cijene koštanja ovakvog iznajmljivanja aviona nam nije predočena).

Nabavka materijala: Izvršenje troškova za ostali administrativni materijal (kancelarijski materijal, toneri i ketridži) na dan 31.12.2009. iznosi 78.207 KM. Predsjedništvo je krajem 2008. godine dostavilo Službi za zajedničke poslove institucija BiH plan nabavki sa procijenjenim količinama za nabavku kancelarijskog materijala, tonera i ketridža. Do zaključenja ugovora između Službe za zajedničke poslove institucija BiH i izabranih dobavljača za tonere i ketridže (ugovor potpisan u septembru 2009. godine) i kancelarijski materijal (ugovor potpisan u decembru 2009. godine), Predsjedništvo je vršilo nabavke pomenute robe od dobavljača izabranih u junu 2008. godine.

Preporuka: *Sugerišemo Predsjedništvu da u slučajevima iznajmljivanja aviona za potrebe Predsjedništva provede odgovarajuću proceduru i sačini kalkulaciju troška koja će potvrditi opravdanost istih.*

6. Uredi oficira za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu

U Izvještaju o reviziji za 2008. godinu data je preporuka da se usvoje jasna pravila koja će definisati odgovornosti oko evidentiranja, praćenja i arhiviranja dokumentacije ureda oficira za vezu pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Predsjedništvo je 17.09.2009. godine usvojilo Pravilnik o evidentiranju, praćenju, dostavljanju i arhiviranju finansijske dokumentacije ureda oficira za vezu pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. Pravilnikom su definisane odgovornosti vezane za prijem i arhiviranje finansijske dokumentacije te kontrola knjiženja, koja se putem ADI TEMPLATE-a evidentiraju u Glavnu knjigu Trezora. Obzirom da se finansijska dokumentacija ureda oficira dostavlja tromjesečno, utvrđeno je da je izvršena primopredaja i arhiviranje dokumentacije za zadnje tromjesečje, međutim nismo se mogli uvjeriti da je izvršena kontrola knjiženja u skladu sa navedenim Pravilnikom.

Preporuka: *Predsjedništvo bi trebalo unaprijediti postojeći sistem internih kontrola u dijelu kontrole knjiženja koja se evidentiraju putem AD TEMPLATE-a u skladu sa Pravilnikom, kako bi se spriječili mogući propusti i nepravilnosti.*

7. Informacioni sistem

Stanje informacionog sistema u Predsjedništvu nije promijenjeno u odnosu na prethodne godine, tako da sistem nije unaprijeđen niti je prilagođen efikasnom poslovanju. Od preporuka koje su date u ranijim izvještajima usvojen je Program informatizacije za period od tri godine. Više puta date preporuke koje se odnose na implementaciju lokalne računarske mreže, mrežnih servisa, sigurnost sistema, upotrebu softvera, podsistem za kreiranje rezervnih kopija, kreiranje internih planova i procedura i dalje nisu realizovane.

Sredstva za projekte *Jačanje kapaciteta Predsjedništva BiH* su odobrena od strane Evropske komisije i trenutno se provode aktivnosti za realizaciju četiri projektna zadatka. U cilju neophodnog poboljšanja stepena informatizacije poslovnih procesa, revizija daje sljedeće preporuke:

Preporuka: Potrebno je realizovati preporuke date u ranijim izvještajima, a posebno preporuke koje se odnose na realizaciju projekta računarske mreže i mrežnih servisa. Implementirati projekte za 'Jačanje kapaciteta Predsjedništva BiH' te tako uspostaviti funkcionalnost mrežnih servisa, intranet aplikacije i poslovnog informacionog sistema.

III KORESPONDENCIJA

Predsjedništvu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2009. godinu radi dostavljanja komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Predsjedništvo je dostavilo komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvještaja o reviziji, kojim se u potpunosti prihvataju date preporuke.

Po tom osnovu ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Revizioni tim:

Munevera Baftić, viši revizor

Nataša Avdalović, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Davorka Lučić, pomoćni revizor

Analiza odobrenog i izvršenog budžeta za 2009. godinu
--

Tabela 1.

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni budžet po zakonu	Korekcije- mjere uštede po zahtj. MMF-a	Restrukt. budžeta	Ukupno budžet (3+4+5)	Izvršenje budžeta	Razlika (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	8.830.000	-396.295	134.172	8.567.877	7.425.843	1.142.034	87
1.	Plate zaposlenih	4.091.000	-132.315	0	3.958.685	3.329.433	629.252	84
2.	Naknade troškova zaposlenih	901.000	-72.080	0	828.920	748.836	80.084	90
3.	Putni troškovi	927.000	-46.350	40.850	921.500	714.399	207.101	78
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	322.000	-16.100	61.100	367.000	337.459	29.541	92
5.	Izdaci za energiju i kom. Usluge	186.000	-9.300	0	176.700	161.098	15.602	91
6.	Nabavka materijala	171.000	-8.550	0	162.450	143.272	19.178	88
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	297.000	-14.850	-51.150	231.000	218.025	12.975	94
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	422.000	-21.100	-82.400	318.500	317.280	1.220	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	382.000	-19.100	42.100	405.000	402.159	2.841	99
10.	Izdaci za osiguranje	99.000	-4.950	0	94.050	77.086	16.964	82
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	1.032.000	-51.600	123.672	1.104.072	976.795	127.277	88
II	Kapitalni izdaci	560.000	0	-134.172	425.828	391.285	34.543	92
1.	Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabavka opreme	560.000	0	-134.172	425.828	391.285	34.543	92
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0
III	Ukupan budžet	9.390.000	-396.295	0	8.993.705	7.817.128	1.176.577	87
IV	Donacije	0	0	0	0	0	0	0
V	Ukupan budžet sa donacijama	9.390.000²	-396.295	0	8.993.705	7.817.128	1.176.577	87
	Broj zaposlenih	93			93	92	1	98

² U ukupnom odobrenom i izvršenom budžetu uključeni su sljedeći programi: Ured broj 1 oficira za vezu pred ICTY, Ured broj 2 oficira za vezu pred ICTY i Ured broj 3 oficira za vezu pred ICTY.